

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ นิสิตนักศึกษาในคณะหรือสาขา นิเทศศาสตร์ จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนในวิชาทางสายอาชีพของสื่อมวลชน เช่น การเขียนข่าว และรายงานข่าว การเขียนสารคดี หรือวิชาที่เกี่ยวกับจริยธรรม ในวิชาชีพสื่อมวลชน

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ กำหนดขนาดตัวอย่าง (Quota Sampling) โดยสุ่มจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 70 คน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏสวนดุสิต 70 คน และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ 70 คน

การสร้างเครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ใช้แบบทดสอบ ซึ่งแบ่งเป็นสองส่วนคือ

ส่วนที่หนึ่ง คือ แบบทดสอบแรงจูงใจทางจริยธรรม โดยมีข้อความทางจริยธรรมให้เลือก ลงความเห็นว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย วัดเป็น Likert Scale

ส่วนที่สอง คือ โครงเรื่องทางจริยธรรม หรือ Scenario ที่จะมีเหตุการณ์สมมติ ให้แก่ปัญหา โดยจะมีทางเลือกที่จะแบ่งเป็นระดับของการมีจริยธรรมมากน้อย ให้ผู้ถูกทดสอบเลือก

โดยทั้งสองส่วนนี้ใช้แนวแบบทดสอบ จากงานวิจัย เรื่อง Validating An Ethical Motivations Scale : Convergence And Predictive Ability ของ H. Allen White & R. Charles Pearce (1991) นำมาสร้างข้อความ 65 ข้อความ จากแรงจูงใจ 13 ประเภทในครั้งแรก นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางนิเทศศาสตร์ 2 ท่านเพื่อสร้างข้อความที่สะท้อนถึงแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน

คนที่เหมาะสมกับสังคมไทย นำไปทดสอบกับกลุ่มทดสอบ 17 คน เพื่อดูค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งควรจะมีค่าสูง ซึ่งหมายถึงข้อความนั้นผู้ตอบไม่ได้ตอบโดยทราบความคาดหวังของผู้ถาม (สัมภาษณ์ อุทุมพร จามรมาน, 25 ธันวาคม 2538.) และตัดข้อความในแต่ละแรงงูใจออกประเภทละ 1 ข้อที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำที่สุด เหลือข้อความ 52 ข้อความ และปรับปรุงคำถามที่ผู้ตอบไม่เข้าใจให้ดีขึ้น ดังมีรายละเอียดของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการทดสอบเบื้องต้นของแต่ละข้อความ ดังนี้

แบบทดสอบแรงงูใจ

สำหรับแบบทดสอบแรงงูใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนไทยนี้ ประกอบด้วยแรงงูใจซึ่งต่อไปนี้จะเรียก แรงงูใจแต่ละประเภทว่า ตัวแปร (Variables) ที่เกี่ยวกับแรงงูใจทางจริยธรรม 13 ตัวแปร แต่ละตัวแปรประกอบด้วย ข้อความที่เกี่ยวกับแรงงูใจทางจริยธรรม 4 ข้อความ จะได้ 52 ดังมี รายละเอียดดังต่อไปนี้ (ค่าที่อยู่ท้ายแต่ละข้อความคือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ได้จากการทดสอบก่อนปรับปรุงและเก็บข้อมูลจริง)

ตัวแปร (Variable) 1. การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- เรื่องจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นเรื่องเพื่อนของสื่อมวลชน (1.068)
- ข้าพเจ้าไม่เห็นความสำคัญในเรื่องจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนเท่าใดนัก (0.624)
- ข้าพเจ้าเชื่อในวิจารณ์ญาณของข้าพเจ้า มากกว่าหลักจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน (1.054)
- เรื่องจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นเรื่องที่ควรพูดถึงในแวดวงวิชาการ มากกว่านำมาปฏิบัติจริง (0.970)

ตัวแปร (Variable) 2. การต้องการความก้าวหน้า

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- เกียรติยศชื่อเสียงและรายได้ คือเครื่องวัดความก้าวหน้าในวิชาชีพสื่อมวลชน (1.068)

- ถ้ามีดวงกับความถูกต้องทางจริยธรรมในวิชาชีพ ก็จะเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้า (1.219)
- ความก้าวหน้าในการทำงานเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดงานที่ดี ได้มากกว่าสำนักทางจริยธรรมในวิชาชีพ (1.118)
- การได้รับการยอมรับว่ามีผลงานข่าวยอดเยี่ยมย่อมมีโอกาสก้าวหน้า มากกว่าการได้รับการชมเชยว่ามีจริยธรรมในวิชาชีพ (1.065)

ตัวแปร (Variable) 3. ทศนคติที่ว่าความรู้คืออำนาจ

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะซุกคืบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีค่าต่อข่าวมากที่สุด (0.772)
- ความสนใจใฝ่รู้ในเรื่องราวต่างๆ คือจุดเริ่มต้นของการเป็นสื่อมวลชนที่ดี (0.849)
- ในวิชาชีพสื่อมวลชน ผู้ที่มีข้อมูลหรือรู้มากที่สุด เปรียบเสมือนผู้มีอำนาจ (1.047)
- สื่อมวลชนที่ดี ควรมีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาข้อมูลแปลกใหม่อยู่เสมอ (0.470)

ตัวแปร (Variable) 4. ทำทุกอย่างเพื่อให้งานสำเร็จ

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ข้าพเจ้าจะทำทุกอย่าง เพื่อให้งานของข้าพเจ้าสำเร็จสมบูรณ์ (0.939)
- ค่าของคน อยู่ที่ผลของงาน (1.300)
- เพื่อให้ได้ข่าวมา ข้าพเจ้ายินดีจะทำทุกอย่าง ไม่ว่าจะต้องลำบากเพียงใด (0.993)
- ความสำเร็จเกิดจากความพยายามของตัวเองเพียงเท่านั้น (1.176)

ตัวแปร (Variable) 5. อิงกับความคิดของเพื่อนร่วมงาน

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ข้าพเจ้าจะไม่ทำในสิ่งที่ขัดกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ (0.996)
- ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับสิ่งที่เพื่อนร่วมงานคิดเกี่ยวกับการกระทำของข้าพเจ้า (1.065)

- ข้าพเจ้าเชื่อในสุภาษิตที่ว่า เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิวตาตาม (1.057)
- ข้าพเจ้าต้องการให้เพื่อนร่วมงานยอมรับในตัวข้าพเจ้า (0.606)

ตัวแปร (Variable) 6. ขึ้นอยู่กับมาตรฐานงานหัวหน้าหรือองค์กร

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ในงานข่าว ผู้มีประสบการณ์มาก่อน ย่อมสามารถแนะนำเรา ได้อย่างถูกต้อง (1.088)
- วิธีการเสนอข่าวจะต้อง ขึ้นอยู่กับแนวนโยบายของหัวหน้าข่าว หรือบรรณาธิการข่าว (0.931)
- นโยบายขององค์กร คือ สิ่งที่นักข่าวทุกคนจะต้องยึดถือและปฏิบัติตาม (0.809)
- ข้าพเจ้าคิดว่า หัวหน้าคือ ปัจจัยสำคัญในการพัฒนา ความสามารถของข้าพเจ้า (1.228)

ตัวแปร (Variable) 7. ความสนใจของสาธารณชน

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ความต้องการรู้ของสาธารณชน คือปัจจัยหลักในการเลือกเสนอข่าว (0.618)
- ข่าวที่ดี คือ ข่าวที่เสนอแล้ว ประชาชนให้ความสนใจ (1.121)
- เรื่องใดที่ประชาชนสนใจใคร่รู้ ข้าพเจ้าจะพยายามทุกวิถีทางที่จะนำมาเสนอ (1.047)
- ความสนใจของประชาชน คือความสำเร็จในการเสนอข่าว (0.680)

ตัวแปร (Variable) 8. บรรทัดฐานของสังคม

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ประชาชน คือ ผู้ตัดสินการกระทำของสื่อมวลชน (1.105)
- ข้าพเจ้าจะไม่เสนอข่าวที่ขัดต่อบรรทัดฐานสังคม (0.827)
- เราควรระวังและหลีกเลี่ยง สิ่งที่จะกระทบความคิด ความเชื่อ ของคนในสังคม (0.697)
- ข้าพเจ้าถือเกณฑ์ของสังคม เป็นเครื่องตัดสินความถูก ความผิด (0.686)

ตัวแปร (Variable) 9. มาตรฐานในวิชาชีพ

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- สื่อมวลชนควรมีความรับผิดชอบต่อประโยชน์ของปัจเจก สถาบัน และสังคม (0.393)
- เสรีภาพและความเป็นไท คือสิ่งสำคัญในวิชาชีพสื่อมวลชน (0.493)
- สื่อมวลชน จะต้องเสนอข่าว ด้วยความเที่ยงธรรม และจริงใจ (0.393)
- ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และมีมารยาท คือสิ่งสำคัญในการเสนอข่าว (0.514)

ตัวแปร (Variable) 10. ความเชื่อถือของประชาชน

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ความเชื่อถือที่ประชาชนมีต่อสื่อมวลชน คือสิ่งสำคัญ (0.493)
- สื่อมวลชนต้องทำตัวให้เป็นที่พึ่งของประชาชน (0.752)
- ถ้าเสนอข่าวด้วยความมีจริยธรรมจะทำให้ประชาชนเชื่อถือ (1.057)
- สื่อมวลชน ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ถ้าขาดความเชื่อถือ และยอมรับจากประชาชน

(0.470)

ตัวแปร (Variable) 11. หลักกฎหมาย

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- เราควรคำนึงถึงสิทธิ ของผู้ตกเป็นข่าว ที่พึงมีตามกฎหมาย (0.437)
- ทุกคนในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนต้องทำตามกฎหมาย (0.697)
- แม้ว่าโทษฐานหมิ่นประมาท จะไม่ถึงกับรุนแรงนัก แต่เราก็จำเป็นต้องคำนึงถึงเสมอ ในการเสนอข่าว (0.556)

- กฎหมาย คือสิ่งจำเป็นในการทำหน้าที่สื่อมวลชน (0.752)

ตัวแปร (Variable) 12. สามัญสำนึกทางจริยธรรม

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- วิธีการที่ผิด ย่อมนำไปสู่ ผลลัพธ์ที่ผิด ถึงแม้จะมีเจตนาดีก็ตาม (1.169)
- ข้าพเจ้าอยากให้นมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน (0.970)
- ข้าพเจ้าเชื่อว่าความยุติธรรม จะต้องเกิดขึ้น ในสังคมไทย (1.185)
- ความรับผิดชอบต่อสังคม คือเรื่องที่ต้องระลึกถึงเสมอ ในการเสนอข่าว (0.712)

ตัวแปร (Variable) 13. ความเชื่อถือทางศาสนา

ข้อความ (Statement) ประกอบด้วย

- ศาสนาคือ เครื่องกล่อมเกลาคคนให้เป็นคนดี มีจริยธรรม (0.781)
- หลักคำสอนในศาสนา เป็นพื้นฐานของวิชาชีพสื่อมวลชน (0.556)
- ความศรัทธาในศาสนา เป็นเครื่องชี้ถึงความมีจริยธรรมของสื่อมวลชนได้ (1.249)
- นักข่าวที่ดี ควรศึกษาหลักศาสนาของตนให้ถ่องแท้ (0.686)

โครงเรื่องทางจริยธรรม (Scenario)

จะเป็นโครงเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับการเลือกตัดสินใจ เมื่อเผชิญกับปัญหาทางจริยธรรมในวิชาชีพ แบ่งตามหลักจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ไทย โดยในแต่ละเรื่อง จะมีทางเลือกให้ 2 ทางเลือกในการตัดสินใจคือ ทางเลือกที่มีการตัดสินใจที่มีจริยธรรมสูง เช่นไม่ยอมรับสินบน และทางเลือกที่มีการตัดสินใจทางจริยธรรมต่ำ เช่นยอมรับสินบน ซึ่งในแต่ละการตัดสินใจ จะมีเหตุผลที่พยายามเทียบกับแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจของ Singletary โดยกระจายตามแรงจูงใจที่อยู่ในระดับขั้นทางจริยธรรมของ Kohlberg ทั้ง 3 ขั้น ขั้นละ 2 เหตุผล โดยมีเนื้อหาของสถานการณ์ และทางเลือกพร้อมเหตุผลในการเลือกดังนี้คือ

1. ความรับผิดชอบ

มีเนื้อหาของโครงเรื่องสมมติ คือ

คุณได้รับโทรศัพท์ด่วนว่า ขณะนี้มีการชุมนุมประท้วงของคนงานโรงงานแห่งหนึ่งย่านรังสิต และกำลังเกิดเหตุวุ่นวาย มีการใช้กำลังเข้าปราบปราม คุณจึงรีบไปที่เกิดเหตุและสามารถถ่ายภาพ การใช้ความรุนแรงไว้ได้เพียงคนเดียว เพราะเหตุการณ์เกิดรวดเร็วมากและนักข่าวคนอื่น ๆ มา

ไม่ทัน ทางโรงงานเสนอเงินให้คุณเป็นจำนวนเลข 6 หลักแลกกับฟิล์มม้วนที่คุณถ่ายภาพไว้ คุณจะ
ทำอย่างไร เพราะเหตุใด

โดยมีคำตอบที่มีแรงจูงใจตามตัวแปรแรงจูงใจของ Singletary ดังนี้

- 1.1. รับเงิน เพราะไม่มีใครรู้เห็น ไม่ต้องเสนอภาพเสนอแค่ข่าวก็พอแล้ว (การขาดความรู้
หรือความสนใจในจริยธรรม)
- 1.2. ไม่รับเงิน เพราะภาพการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ประชาชนสนใจ (ความสนใจของ
สาธารณชน)
- 1.3. ไม่รับเงิน เพราะเป็นการทุจริตต่อวิชาชีพ (มาตรฐานในวิชาชีพ)
- 1.4. ไม่รับเงิน เพราะการใช้งำลังเข้าสลายการชุมนุม ผิดหลักสิทธิมนุษยชน (สามัญ
สำนึกทางจริยธรรม)
- 1.5. รับเงิน เพราะภาพการใช้ความรุนแรงมีให้เห็นมากมาย ไม่เสนอสักครั้งก็คงไม่
เป็นไร (ความสนใจของสาธารณชน ในแง่ที่ไม่สนใจ)
- 1.6. รับเงิน เพราะเงินที่ได้เท่ากับรายได้ที่ต้องหาเกือบ 1 ปี (ความก้าวหน้าส่วนตัว)

2. เสรีภาพและ ความจริงใจ

มีเนื้อหาของโครงเรื่องสมมติ คือ

คุณได้รับมอบหมายให้ไปทำข่าวสำคัญชิ้นหนึ่ง - เกี่ยวกับการส่งหญิงไทยไปขายตัวที่
ญี่ปุ่น คุณพยายามทำข่าวให้เจาะลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลมากกว่าข่าวโดยทั่วไป คุณสืบสาวไปถึง
แหล่งที่มา และมีหลักฐานแน่ชัดว่ามีนักการเมืองใหญ่คนหนึ่งเกี่ยวข้องกับพัวพันด้วย แต่เมื่อนำข้อมูลนี้
กลับมาให้ บรรณาธิการดูกลับถูกห้ามไม่ให้เสนอข้อมูลในส่วนที่ เกี่ยวพันกับนักการเมืองนั้น คุณจะทำ
อย่างไร เพราะเหตุใด

โดยมีคำตอบที่มีแรงจูงใจตามตัวแปรแรงจูงใจของ Singletary ดังนี้

- 2.1 ยืนยันว่าต้องเสนอ เพราะข้อมูลส่วนนี้เป็นส่วนที่ประชาชนต้องให้ความสนใจอย่าง
มาก (ความสนใจของสาธารณชน)

- 2.2 ยืนยันว่าต้องเสนอให้ได้ เพราะเรื่องนี้ ผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรง (ความเชื่อทางศาสนา)
- 2.3 ยินยอมให้ตัดข้อมูลส่วนนั้น เพราะการสร้าง ความขัดแย้งเป็นการตัดเป็นการตัดอนาคตตัวเอง (การต้องการความก้าวหน้า)
- 2.4 ยินยอมให้ตัดข้อมูลส่วนนั้น เพราะบรรณาธิการต้องมีเหตุผลสำคัญแน่นอน (ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของหัวหน้าหรือองค์กร)
- 2.5 ยืนยันว่า ต้องเสนอ เป็นหน้าที่สื่อมวลชนที่ต้องเสนอความจริง (มาตรฐานในวิชาชีพ)
- 2.6 ยินยอมให้ตัดข้อมูลส่วนนั้น เพราะส่วนที่เหลือก็ยังสามารถเสนอ ไม่เห็นน่าจะเดือดร้อน (การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม)

3. ความเป็นไท

มีเนื้อหาของโครงเรื่องสมมติ คือ

ในการไปทำข่าวการแถลงข่าวประชาสัมพันธ์ เปิดตัวโครงการบ้านพักอาศัยรูปแบบใหม่ใจกลางเมือง ของบริษัทยักษ์ใหญ่ด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์บริษัทหนึ่ง หลังจากแถลงข่าวเสร็จแล้วก็มี การมอบของที่ระลึกเล็กๆน้อยๆแก่ผู้สื่อข่าว แต่เมื่อแกะกล่องของที่ระลึกดู ปรากฏว่าเป็น ทองคำหนัก 5 บาท คุณจะทำอย่างไรกับของที่ระลึกชิ้นนี้ เพราะเหตุผลใด

โดยมีคำตอบที่มีแรงจูงใจตามตัวแปรแรงจูงใจของ Singletary ดังนี้

- 3.1 รับ เพราะเรื่องนี้ไม่มีผิดกฎหมาย (หลักกฎหมาย)
- 3.2 ไม่รับก็ไ้ เพราะเราไม่ได้ขอเขา เขาให้เราเอง (การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม)
- 3.3 ดูนักข่าวคนอื่นว่ารับหรือไม่ แล้วทำตามเสียงส่วนใหญ่ (อิงกับความคิดของเพื่อนร่วมงาน)
- 3.4 รับเพราะทองคำแค่ 5 บาท เป็นเรื่องเล็กน้อย เมื่อเทียบกับมูลค่าโครงการ (การต้องการความก้าวหน้า)
- 3.5 ถ้ามองไม่เห็นหัวหน้า ถ้าให้รับก็รับ ถ้าไม่ให้รับก็ไม่รับ (ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของหัวหน้าหรือองค์กร)

3.6 ไม่รับ เพราะเปรียบเทียบการรับสินบน (สามัญสำนึกทางจริยธรรม)

4. ความเที่ยงธรรม

มีเนื้อหาของโครงเรื่องสมมติ คือ

ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวที่ต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งข่าว ตำรวจยศพันเอกนายหนึ่ง เป็นคนที่ให้ข่าวที่ดีและถูกต้องแก่คุณเป็นประจำมาเป็นเวลานาน วันหนึ่งตำรวจนายนั้นขับรถย้อนศรเข้าไปในช่องทางที่ให้เดินรถทางเดียวด้วยความเร็วสูง เป็นเหตุให้ชนคนตาย ตำรวจนายนั้นขอร้องอย่าให้คุณเสนอข่าวของเขา คุณจะทำอย่างไร เพราะเหตุผลใด

โดยมีคำตอบที่มีแรงจูงใจตามตัวแปรแรงจูงใจของ Singletary ดังนี้

- 4.1 ไม่เสนอข่าว เพราะการทำลายแหล่งข่าวคือการปิดช่องทางการหาข่าว (ทัศนคติที่ว่าความรู้คืออำนาจ)
- 4.2 ไม่เสนอข่าว เพราะไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องเสนอ (การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม)
- 4.3 เสนอข่าว เพราะชีวิตของคนมีค่าเท่าเทียมกัน (สามัญสำนึกทางจริยธรรม)
- 4.4 เสนอข่าว เพราะเขาทำผิดกฎหมาย (หลักกฎหมาย)
- 4.5 เสนอข่าว เพราะเป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจ (ความสนใจของสาธารณชน)
- 4.6 ให้บรรณาธิการ ตัดสินใจ (ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของหัวหน้าหรือองค์กร)

5. ความมีน้ำใจนักกีฬา

มีเนื้อหาของโครงเรื่องสมมติ คือ

ถ้าหากคุณกำลังประกอบวิชาชีพเป็นนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง วันหนึ่งมีคนส่ง FAX มาที่โรงพิมพ์ของคุณ เป็นข้อมูลลับพร้อมหลักฐาน เกี่ยวกับเบื้องหลังคดีเพชรฆาตฯ แต่เมื่อตรวจสอบปรากฏว่าเป็นการส่งผิด ผู้ส่งต้องการให้นักข่าวอีกคนของหนังสือพิมพ์คู่แข่งกับหนังสือพิมพ์ที่คุณสังกัด คุณจะทำอย่างไรกับข้อมูลใน FAX นั้น เพราะเหตุผลใด

โดยมีคำตอบที่มีแรงจูงใจตามตัวแปรแรงจูงใจของ Singletary ดังนี้

- 5.1 ไม่ใช่ข้อมูลนั้น และส่งไปให้ถึงมือนักข่าวของหนังสือพิมพ์ที่เป็นคู่แข่ง (มาตรฐานในวิชาชีพ)
- 5.2 รับนำข้อมูลนั้นไปใช้ เพราะเป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจ (ความสนใจของสาธารณชน)
- 5.3 รับนำข้อมูลไปใช้ เรื่องนี้จะเป็นผลงานชิ้นสำคัญของเรา (การต้องการความก้าวหน้า)
- 5.4 ตรวจสอบว่า FAX ถูกส่งมาจากที่ไหน และพยายามสืบหาข้อมูลเอง (ทำทุกอย่างเพื่อให้งานสำเร็จ)
- 5.5 ให้หัวหน้าหรือเพื่อนร่วมงานช่วยตัดสินใจ (อิงกับความคิดของเพื่อนร่วมงานขึ้นอยู่กับมาตรฐานของหัวหน้าหรือองค์กร)
- 5.6 นำข้อมูลนี้ไปขายต่อ (การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม)

6. ความมีมารยาท

มีเนื้อหาของโครงเรื่องสมมติ คือ

คืนหนึ่งคุณกำลังขับรถตระเวนหาข่าว มีหญิงคนหนึ่งอยู่ในสภาพเสื้อผ้าฉีกขาด ผมยุ่งเหยิง เดินเซออกจากข้างทางขวางรถคุณไว้ คุณจำได้ว่าเป็น คาราสาว คนหนึ่ง เมื่อช่วยเหลือและสอบถามปรากฏว่าเธอถูกข่มขืน เธอจะไม่แจ้งความและขอร้องไม่ให้คุณนำไปเสนอข่าว คุณจะทำอย่างไร เพราะเหตุผลใด

โดยมีคำตอบที่มีแรงจูงใจตามตัวแปรแรงจูงใจของ Singletary ดังนี้

- 6.1 เสนอข่าว เพราะคิดว่าจะไม่มีผลกระทบต่อเธอเท่าไร (การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม)
- 6.2 ไม่เสนอข่าว เพราะเป็นการละเมิดสิทธิของเธอ (หลักกฎหมาย)
- 6.3 เสนอข่าว เพราะถ้าเป็นนักข่าวคนอื่นก็ต้องเสนอข่าวเหมือนกัน (อิงกับความคิดของเพื่อนร่วมงาน)
- 6.4 ไม่เสนอข่าว เพราะเป็นการซ้ำเติมเธอ (สามัญสำนึกทางจริยธรรม)

6.5 เสนอข่าว เพราะเธอเป็นคนที่ทุกคนสนใจ (ความสนใจของสาธารณชน)

6.6 เสนอข่าว เพราะจะเป็นผลงาน (ความต้องการความก้าวหน้า)

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบทดสอบแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความเห็นดังนี้

-เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
-เห็นด้วย	4 คะแนน
-กำกวม	3 คะแนน
-ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
-ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

โครงเรื่องเหตุการณ์สมมติ (Scenario) มีเกณฑ์การให้คะแนนตัวเลือก 6 ข้อ ตั้งแต่ 1-6 คะแนน คะแนนเท่ากับ 1 ในข้อที่มีการตัดสินใจทางจริยธรรมในลำดับขั้นที่ต่ำที่สุด เรียงตามลำดับขั้นไปจนถึงตัวเลือกข้อที่มีการตัดสินใจทางจริยธรรมในลำดับขั้นที่สูงที่สุด จะมีคะแนนเท่ากับ 6

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยจะควบคุมดูแลการตอบอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ Factor Analysis เพื่อทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ใช้แบบทดสอบแรงจูงใจ ที่ประกอบด้วย 13 ตัวแปร ซึ่งแต่ละตัวแปร จะมีข้อความ (Statement) 4 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเหล่านั้นไป ทดสอบกับกลุ่มทดสอบ เมื่อได้ผลคะแนนแล้ว นำมาเป็นคะแนนมาตรฐาน โดยใช้สูตร $Z = (x - \bar{x}) / s$ จากนั้นนำไปผ่านขั้นตอนของการทำ Factor Analysis คือ

1. สร้างเมตริกสหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร หรือเมตริกความแปรปรวน
2. สกัดปัจจัย
3. หมุนแกน จะได้เมตริกน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ที่หมุนแกนแบบอโรทอนอล หรือแบบ ออบลิค

จากน้ำหนักของปัจจัย (Factor Loading) จะทำให้เราทราบว่าข้อความ (Statement) ใดมีความตรงเชิงโครงสร้าง สามารถวัด Factor ตัวนั้นออกมาได้ข้อความที่วัดไม่ได้ก็ตัดทิ้ง บางครั้งอาจต้องตัด Factor บางตัวออกไปเพราะไม่สามารถวัดได้

ขบวนการที่ตามหลังการวิเคราะห์ปัจจัยก็คือ การพิจารณาค่าน้ำหนักตัว ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปร ว่ามีค่าสูงใกล้ 1 หรือค่าต่ำกว่าใกล้ 0 ถ้า ตัวแปรมีค่าน้ำหนักประกอบใกล้หนึ่ง ก็แสดงว่าตัวแปรนั้น "เหมือน" ปัจจัยนั้น และถ้ามีค่าต่ำใกล้ศูนย์ก็แสดงว่าตัวแปรนั้นมีค่า "ไม่เหมือน" ปัจจัยนั้น เครื่องหมายบวกหรือลบได้รับการพิจารณาด้วยว่ามีความเหมือนในทิศทางใด

โดยปรกติตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจนถึงค่าที่เป็น 1.00 ทั้งนี้เพราะการวัดตัวแปรมีความคลาดเคลื่อน Guilford (อุทุมพร จามรมาน, 2532) ได้เสนอแนะให้พิจารณาค่าความเที่ยง (Reliability) ของการวัดตัวแปรนั้น ๆ โดยให้ค่ากรณฑ์สอง (Square Root) ของค่าความเที่ยงเทียบกับค่าน้ำหนักปัจจัยถ้ามีค่าเท่ากันแสดงว่าความแปรปรวนของตัวแปรกับปัจจัยเป็นเรื่องเดียวกัน เช่นค่าความเที่ยงของการวัดตัวแปรนั้น คือ .81 และค่าน้ำหนักปัจจัยของตัวแปรบนปัจจัยนั้น คือ .90 ดังนั้น $.81 = .90$ ก็แสดงว่า ตัวแปรนั้นให้ความแปรปรวน ทั้งหมดแก่ ปัจจัยนั้น หรืออีกนัยหนึ่ง ตัวแปรนั้นก็คือปัจจัยนั้นนั่นเอง

การหมุนแกนแบบออบลิค (Oblique Rotation) ไม่ได้ให้คำตอบ ในเชิงความสัมพันธ์เหมือนผล การหมุนแกนแบบอโรทอนอล (Orthogonal) เพราะน้ำหนักปัจจัยของตัวแปรบนปัจจัยใด ๆ ก็ตามมี 2 ความหมายคือ ความหมายหนึ่งเป็นค่าที่บอกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัจจัย (Structure Loading) ส่วนอีกค่าหนึ่งเป็นค่าที่บอกน้ำหนักของตัวแปรบนปัจจัย (Pattern Loading) ซึ่งค่าทั้งสองของตัวแปรเดียวกันบนปัจจัยเดียวกันแม้จะมีค่าต่างกันแต่ลำดับที่จะเหมือนกันและ เหมือนกับลำดับที่ตามความมากของค่าน้ำหนักปัจจัย ในการหมุนแกนแบบอโรทอนอล (Orthogonal Rotation)

การพิจารณาว่า น้ำหนักปัจจัยควรมีค่าเท่าใด Comrey (อุทุมพร จามรมาน, 2532) ให้
เกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์พิจารณาน้ำหนักปัจจัย

น้ำหนักปัจจัยแบบอโรคอนอล	%ความแปรปรวน	ความหมาย
.71	50	ค
.63	40	ค
.55	30	ค
.45	20	ปานกลาง
.32	10	เลว

หมายเหตุ % ของความแปรปรวน คำนวณจาก น้ำหนักปัจจัยยกกำลังสอง แล้วคูณด้วย100

ส่วนการกำหนดจำนวนปัจจัย พบว่า เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนด จำนวนปัจจัยก็คือ
จำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัว แต่ละตัวมีค่าตั้งแต่ .3 ขึ้นไปโดยต้อง มีจำนวนตัวแปร มากกว่า 3 ตัว

เกณฑ์พิจารณาจำนวนปัจจัย

จำนวนตัวแปร	จำนวนปัจจัย(ประมาณ)
10	3
20	5
30	6
40	8
100	12

ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์ได้ผลวิเคราะห์ปัจจัยและทำการหมุนแกนเรียบร้อยแล้วให้พิจารณาค่า น้ำหนักปัจจัยดังนี้

ในเมตริกปัจจัยหมุนแกนแล้ว (Rotated Factor Matrix) ให้พิจารณาทีละคอลัมน์ เลือกน้ำหนักปัจจัยที่มีค่าตั้งแต่ .3 ไว้ (ไม่ว่าจะมีเครื่องหมาย + หรือ - ก็ตาม) หลังจากนั้นให้พิจารณาเป็นรายแถว (รายตัวแปร) เลือกน้ำหนักปัจจัยที่มีค่าตั้งแต่ .3 ไว้เช่นกัน พิจารณาตัวแปรแต่ละตัว ถ้ามีค่า .3 อยู่บนปัจจัยหลายตัวให้เลือกน้ำหนักที่สูงสุดบนปัจจัยนั้น ตัวแปรใดที่มีค่าน้ำหนักสูงใกล้เคียงกันบนปัจจัยมากกว่า 1 ตัว ให้ทำเครื่องหมาย X ไว้ เพราะเป็นปัจจัยแปรซับซ้อน จะต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่

เมื่อได้จำนวนตัวแปร และจำนวนปัจจัยแล้ว ย้อนกลับไปพิจารณาจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ปัจจัยว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสำรวจปัจจัยหรือทดสอบสมมติฐาน ถ้าเป็นการสำรวจปัจจัย (Exploratory Factor Analysis) ดำงานวิจัยนี้ก็สรุปจำนวนปัจจัยที่ได้ พร้อมทั้งตั้งชื่อให้สอดคล้องกับตัวแปรและรายงานผลค่าร้อยละ ของความแปรปรวนของตัวแปร ที่ให้กับปัจจัยนั้นด้วย ถ้าเป็นการทดสอบสมมติฐาน (Confirmatory Factor Analysis) ก็ตรวจสอบว่าได้สอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยหรือไม่ มีตัวแปรใดบ้างที่ให้ผลไม่สอดคล้อง เป็นเพราะเหตุใด

2. ทดสอบความตรงเชิงทำนาย (Predictive Validity) โดยดูความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเชิงจริยธรรมจาก Scenario กับค่าคะแนนปัจจัยต่างๆของแรงจูงใจของผู้ถูกทดสอบแต่ละคน โดยจะแบ่งกลุ่มคน ออกเป็น 2 กลุ่ม ตามการตัดสินใจจาก Scenario คือ กลุ่มผู้เห็นแก่ตัวกับผู้ไม่เห็นแก่ตัว และทดสอบทีละ Factor โดยดูว่า ปัจจัยนั้นๆ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในทางที่มีจริยธรรม มากหรือน้อย โดยความสัมพันธ์ทางสถิติที่ได้ จะต้องชี้ชัดว่า สัมพันธ์ หรือ ไม่สัมพันธ์ กับการตัดสินใจที่มีจริยธรรมหรือ ไม่มีจริยธรรม คือถ้า ปัจจัย สัมพันธ์กับการตัดสินใจที่มีจริยธรรม จะต้องไม่สัมพันธ์กับการตัดสินใจที่ไม่มีจริยธรรม เราจึงจะสรุปได้ว่า ปัจจัยนั้นสามารถทำนายถึงความมีจริยธรรมได้ (ในงานวิจัยนี้ใช้สูตรการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม t-test)

สูตรที่ใช้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538)

ก. ถ้าทราบค่าความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่ม

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

ข. ถ้าไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่ม แต่ Assume ว่าเท่ากัน ($\sigma_1 = \sigma_2$) โดยใช้ความแปรปรวนรวม (Pooled Variance) ในการคำนวณค่า Standard Error และใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{n_1 s_1^2 + n_2 s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

ค. ถ้าไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่ม แต่ Assume ว่าไม่เท่ากัน ($\sigma_1 \neq \sigma_2$) ใช้สูตรต่อไปนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อได้ค่าแล้วนำค่า t ที่ได้จากการคำนวณไปเปิดตารางเพื่อดูระดับนัยสำคัญซึ่งความแตกต่างที่ได้ จะต้องมึระดับนัยสำคัญมากกว่า 5% หรือกล่าวได้ว่า ไม่ยอมรับสมมติฐาน H_0 ถ้าค่า t ที่คำนวณได้สูงกว่าค่า t จากตาราง โดยใช้ $df = n_1 + n_2 - 2$ (ยกเว้นกรณีของข้อ ค.) ตามระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้